

Namn:
Klass:
Lärare:

Kongo och mänskliga rättigheter.

I juni 2011 antog FN:s råd för *mänskliga rättigheter vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter*.

“Företag ska även försöka förhindra eller begränsa en negativ påverkan på de mänskliga rättigheterna som genom affärsförbindelser står i direkt samband med företagets verksamhet, produkter eller tjänster, även om de inte själva har bidragit till denna negativa påverkan.”

Det innebär att företag måste ta ansvar för hur de påverkar människor oavsett om de direkt orsakar kränkning av mänskliga rättigheter, bidrar till den eller är kopplade till den.

Uppgift

Vid tillverkning av mobiltelefoner, ipads och datorer används mineraler från gruvor i Demokratiska Republiken Kongo. Se den länkade filmen med Marcus Bleasdale: The price of modern technology: capturing conflict mineral trade in Democratic Republic of Congo.

TED talk om konflikt vid utvinning av mineraler (11 min):

www.youtube.com/watch?v=jjVKNxT8Zsg

När du har sett filmen ska du i grupp göra en *pressrelease*, ett skriftligt uttalande från ett företag.

Syfte

Få kunskap om arbetsförhållanden i gruvindustrin i Demokratiska republiken Kongo och ta ställning i ett företags ansvar att skydda mänskliga rättigheter.

Placering i grupper om 3-4 personer

Läraren delar in klassen i grupper om 3-4 personer. En i gruppen är sekreterare och en är samtalsledare.

Sammanfatta filmen i gruppen genom att kort besvara följande frågor

- Varför är det en konflikt?
- Hur skyddar sig ägarna av gruvorna?
- Hur är arbetsförhållandena och vilka är det som arbetar?
- Hur sker distribution av mineraler till slutanvändare?
- Vad är huvudorsaken till att 5 miljoner dött under en 10-årsperiod?
- Vad är soldaterna främsta vapen och hur utbrett är våldet?
- Hur hög är barnadödligheten i Kongo?
- Vilka åtgärder har skett på en internationell nivå?
- Vad kan du och jag göra för att förbättra situationen i Kongo?

Repetition av filmens huvudinnehåll i helklass, varje grupp fyller på med det som de tycker är viktigast. Läraren eller en elev leder genomgången.

1. Att göra en pressrelease - ett skriftligt uttalande

Ni i gruppen är chefer på MobilAB, och ni får en stor bonus om företaget går bra. Företaget köper metaller från en leverantör i Demokratiska republiken Kongo. Det är allmänt känt att arbetsförhållandena i gruvorna är mycket dåliga och att allvarliga kränkningar av mänskliga rättigheter pågår.

Fackföreningar är inte tillåtna, diskriminering på grund av etnicitet och barnarbete förekommer.

a) Nu får ni reda på att tre fall av arbetsolyckor på grund av bristande säkerhet har förekommit i en av gruvorna. Vilket är ert ansvar? Har ni orsakat, bidragit till eller är ni kopplade till kränkningarna av mänskliga rättigheter? Resonera.

b) I en inspektion från förra året framkommer att ni har känt till de dåliga arbetsförhållandena i flera år, men har inte vidtagit några åtgärder. Ni har gjort ett fantastiskt arbete och sålt fler telefoner än någonsin så ni måste köpa 50% mer metall från DR Kongo för att möta efterfrågan från era kunder.

Det finns inga andra företag eller gruvor att köpa från. Vilket är MobilAB:s ansvar nu när du har den här informationen?

c) Ni blir nu uppringda av en kund som undrar varför ni fortsätter beställa mineraler från gruvan trots att kränkningar av mänskliga rättigheter är kända. Kunden har kontaktat en granskande journalist för att publicera en artikel imorgon som kommer att få uppmärksamhet i media. Ni beslutar att ta fram ett uttalande, pressrelease, som ska publiceras i morgondagens tidning.

Vad skriver ni? (max en halv A4). Börja så här: »Vi på MobilAB har beslutat att....«

2. Grupperna läser upp sina pressreleaser för varandra i hela klassen.

3. Vilka av FN:s Globala mål har du arbetat med i den här uppgiften?

Tips: <https://www.globalamalen.se/>

Diskutera i gruppen. Läraren eller en elev leder sedan en genomgång i klassrummet.

4. Studera organisationen *Fairphone* och se hur de arbetar med hållbarhet.

www.fairphone.com/.

Diskutera i gruppen. Läraren eller en elev leder sedan en genomgång i klassrummet.

5. Reflekterande text

Skriv en individuell reflekterande text och lämna in till din lärare. Max ca 2 A4. Följ formalian nedan.

Formalia

Checklista innan inlämning

Källförteckning

KUNSKAPSKRAV

Eleven beskriver översiktligt/utförligt/utförligt och nyanserat företagens roll i samhället med hjälp av några exempel.	
Eleven diskuterar översiktligt/utförligt/utförligt och nyanserat sambandet mellan företagens ekonomiska beslutsfattande och deras samhällsansvar.	
Med hjälp av några exempel beskriver eleven översiktligt/utförligt/utförligt och nyanserat företagens villkor med utgångspunkt i grundläggande lagar och andra bestämmelser.	